

Dr. Majzon László emlékezete (1904—1973)

dr. Bogsch László*

A magyar mikropaleontológiát súlyos veszteség érte, amidőn Dr. MAJZON László, a Magyarhoni Földtani Társulatnak Szabó József Emlékéremmel kitüntetett tagja eltávozott az élők sorából. Őrt hagyott maga után munkahelyén, Társulatunk életében s az egyetemi oktatásban csakúgy, mint tisztelői, barátai, legfőbbképpen pedig családja körében. Szegényebbek lettünk egy kedves szokással is, amely az esztendőök fordulóján jelezte: megint lepergett egy év. Szilveszter délutánján barátai és ismerősei sorából néhányat telefonon hívott föl, hogy visszaemlékezzenek az elmúlt év egyes eseményeire s tolmácsolja jókívánságait az elkövetkező esztendőre. Nem csönget többé a szilveszternapi telefon és nem érkezik meg a levelezőlap sem, amely pesti lakásának feladása óta e hívásokat helyettesítette.

MAJZON László Érsekújváron született 1904. január 12-én. Iskoláit itt kezdte s az „állami csehszlovák reálgimnázium magyar párhuzamos osztályai”-nak elvégzése után itt tett érettségi vizsgát 1924. június 24-én. Ezután Magyarországra költözött s a Budapesti Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán természetrajz-földrajz szakos hallgatónak iratkozott be. Itt szerzi meg a bölcsészdoktori oklevelet 1933. június 17-én, a földtanból mint főtárgyból, az őslénytanból és földrajzból mint melléktárgyból „cum laude” minősítéssel. Disszertációja címe: Leányfalu és környéke harmadkori üledékeinek geológiai és paleontológiai leírása.

Érdekes, hogy bár ebben a dolgozatában is már számos *Foraminiferida* meghatározását közli, az értekezés őslénytani fejezetében csak a kagylók és csigák leírását adja, köztük egy új alakét: *Mytilus fuscus* HÖRNES nov. var. *hungarica*. Másrészt azonban érdekes az is, hogy az eredmények összefoglalásakor utal már a Foraminiferidák jelentőségére: „A Leányfalu környéki (Boldog-

* Elhangzott a MFT 1974. március 13-án tartott közgyűlésén.

tanya, Dora-patak) kékesszürke agyagok a foraminiferidás kiscelli agyagtól a mikrofauna szegénységével ütnek el, bár petrográfiai külsejük igen hasonló hozzá. Az igen kevés *Foraminifera* faj közt a kiscelli agyagban hiányzó *Rotalia beccari* L. a leggyakoribb és ez a jelleg a kiscelli agyagtól azonnal megkülönbözteti.”

Ennek a valóban fontos megfigyelésnek a jelentőségét a későbbi sorokban ugyan — annak nálunk általános nézetnek megfelelően, amely 2 évtized múlva még TELEGDY ROTH Károly Ósállattan c. tankönyvéből is kiscsendül s amely a Foraminiferidák környezet-, mindenek előtt pedig időjelző szerepét kedvezőtlenül ítélte meg — tompítani igyekeznek. Mégis úgy érezzük, hogy MAJZON László és a foraminiferológia egy életművön át tartó kapcsolata már erre a doktori értekezésre vezethető vissza.

Mikropaleontológiai — vagy mint ő nevezte: parányóslénytani — munkássága volt valóban az a tudomány-terület, amelynek második virenciaszakaszát Magyarországon MAJZON László indította meg. Az 1948. április 9-én kiállított Decretum habilitationis szerint a Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Philosophiai Kara ekkor képesítette őt „A foraminiferák biosztratigráfiája” c. tárgykörből magántanárrá. (Emlékezetem szerint MAJZON László volt a Karnak utolsóként képesített magántanára, de biztosan a földtudományokban legutoljára habilitált kutató, mielőtt a magántanárság intézményét — sajnálatosan — megszüntették.) Ettől az időtől kezdve élete végéig állandóan és nagy lelkesedéssel tartotta egyetemi előadásait. A Művelődésügyi Miniszter 1963. július 17-i határozatával a „címzetes egyetemi tanári” címet adományozta MAJZON Lászlónak az Eötvös Loránd Tudományegyetem javaslataira.

A húszas évek társadalmi viszonyaira jellemző módon a Csehszlovákiából „repatriált” ifjú létfontartása sok nehézséggel járt. Házi tanítóskodással kellett kenyerét megkeresnie, egy ideig belső munkatársként dolgozott egy könyvkiadó vállalat keretében, sőt az Országos Társadalombiztosító Intézet nyíregyházai kerületi pénztárában díjnokként is tevékenykedett.

De végül is MAJZON László már doktori oklevelének megszerzése előtt a Földtani Intézet geológusai közé került. (Saját életrajzi adata szerint 1932. június 23-ától, különböző hivatali okmányok tanúsága szerint július 1-től.) Itt a mélyfúrási anyagfeldolgozó laboratórium megszervezésével, főleg pedig a mélyfúrások anyagából előkerült „parányóslénytani” anyag, elsősorban a Foraminiferidák tudományos feldolgozásával szerzett el nem múlt érdemeket.

A Földtani Intézetben 1948-ban helyettes igazgatói, majd 1950. júliusában igazgatói kinevezést nyert. 1952 szeptember 1-én ezen állásából felmentették s a Maszolaj Tudományos laboratóriumának megszervezésével bízták meg. A különböző átszervezések után is ezen a helyen, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt tudományos laboratóriumában dolgozott nemcsak 1965. június 30-án bekövetkezett nyugdíjbavonulásáig, hanem azután is, mint a laboratórium tudományos tanácsadója.

A Tudományos Minősítő Bizottság 1952-ben értekezés megvédése nélkül a föld- és ásványtani tudományok kandidátusává, majd 1958-ban „A magyarországi oligocén mikropaleontológiai rétegtana” c. értekezésének sikeres megvédése után a föld- és ásványtani tudományok doktorává minősítette. Évtizedeken át tagja, részben alelnöke volt több akadémiai bizottságnak, főbizottságnak, ill. szakbizottságnak.

1956-ban Munkaérdeméremmel, majd 1965-ben a Munkaérdemrend arany fokozatával tüntették ki.

1931. február 16-án kötött házasságot HOLLÓS Ilonával. Házasságukból egy fiú, András született. A második világháború utáni években a mindig vidám és jókedvű, a geológusok összejöveteleire gyakran és szívesen eljáró Lonci súlyosan megbetegedett. A férjével együtt egykor szenvedélyesen teniszező fiatalasszonyt a betegség mindinkább mozgásképtelenné tette. Szomorú sorsától, amely természetesen férje lelki állapotát is súlyosan érintette, 1969. február 14-én bekövetkezett halála váltotta meg.

A magára maradt idősödő MAJZON László számára a családi élet melegének újra felparázslását jelentette geológus-kollégánk húgával, TREGELE Margittal 1972. aug. 22-én között házassága. Ez a nyugodt, békés boldogság azonban a halál kérelhetetlensége miatt alig egy esztendeig tartott.

A Magyarhoni Földtani Társulatnak MAJZON László 1932. óta tagja, 1944. óta választmányi tagja, 1945–1947-ben főtitkára, 1970 óta haláláig a Tudománytörténeti Csoport elnöke volt. 1973-ban elnyerte a Társulati Emlékgyűrűt. Nagy érdemei vannak a Társulat alapszabályainak átdolgozásában. Legnagyobb büszkesége és öröme azonban kétségtelenül az az elismerés volt, amely 1946-ban a Szabó József Emlékérem odaítélésével jutott osztályrészéül. Büszkeséggel töltötte el a kollégáktól leírt új alakoknak róla történt elnevezése is.

Tiszteletet érdemel MAJZON László személyében az elismerésnek az az őszinte megnyilatkozása, amelyet az elődök munkássága iránt tanúsított. Nemcsak a nagy mikropaleontológus HANTKEN Miksáról emlékezett meg több alkalommal is tudományos érdemeinek alapos méltatásával, hanem utolsó előadásában, tavalyi ünnepi közgyűlésünkön „A két KUBINYI és a Földtani Társulat” címen részletes kutatások alapján számolt be Társulatunk alapításának körülményeiről is. Mindezek a munkái tudománytörténeti szempontból érdekességükkel, aprólékos adatszolgáltatásukkal és megbízhatóságukkal érdemelnek elismerést.

MAJZON László életművében a Foraminiferidák játsszák a vezető szerepet. Földtörténeti szempontból a vizsgált anyag az újpaleozoikumtól a miocénig terjed. Legtöbb munkája azonban az oligocén Foraminiferidákkal foglalkozott. Ezek mellett kiemelkedő jelentőségű a Globotruncanákat tárgyaló dolgozata, amely a Társulat Szabó József Emlékérmét nyerte el.

Hozzám természetesen nagyon közel áll az az értekezése, amely a nógrádszakai tortonai korú tufás márga Foraminiferidáinak feldolgozását tartalmazza. A munka a Földtani Intézet Évkönyvének ugyanazon füzetében jelent meg, mint az én monográfiám is. Ez utóbbi ugyanannak a faunának elsősorban a puhatestűivel foglalkozik. A kétféle állatcsoportból levont következtetések azonos eredményekre vezettek, ami annál is inkább megnyugtató, mert a két dolgozat készítése alatt nem volt kettőnk között kapcsolatot. Én ugyanis a puhatestű anyagot, mint a bécsi Collegium Hungaricum tagja, az ottani Naturhistorisches Museumban dolgoztam föl s onnan már csaknem egészen lezárt kéziratral kerültem haza. MAJZON a nógrádszakai Foraminiferidákat nagyon sok nézőpontból elemezte s tanulmánya még ma is korszerűen hat.

„A bukkszéki mélyfúrások” c. 1940-ben megjelent monográfiájának egyik legfontosabb megállapítása: „... bizonyos zónákat, horizontokat figyeltem meg a rupéli emelet rétegein belül . . . Így kiviláglott, hogy a rupéli lithológiailag sokszor egységesnek látszó rétegek, amit rendszerint általában mint kiscelli agyagot szokás emlegetni, *Foraminifera*-faunájára nem egyező, hanem benne elég nagy különbségek mutatkoznak” (p. 292). A továbbiakban azután

6 horizontot különböztet meg, amelyek azóta általánosan elfogadott és alkalmazott fogalmakként ismeretesek.

1943-ban jelent meg a Szabó József Emlékéremmel jutalmazott munkája: „Adatok egyes kárpátaljai flisrétegekhez, tekintettel a Globotruncanákra” mint a Földtani Intézet Évkönyve 37. kötetének 1. füzeté. A hallatlan szorgalommal dolgozó, sok szempontot figyelembe vevő, érett kutató munkája ez a monográfia. Hatalmas irodalmi vértetétséggel készült, több mint 200 munka idézetét felsoroló tanulmány. Iskolapélda ma is arra, hogy aprólékos és alapos, pontos és részletes őslénytani munka segítségével biochronológiai alapon milyen megbízható földtörténeti időhatározáshoz juthatunk.

MAJZON általában nem tartozott azok közé a paleontológusok közé, akik könnyen szánják rá magukat új taxonok felállítására. Ebben a monográfiájában azonban a *Placentamina*, *Pleurostomelloides* és *Uvigerinamina* genusokat írja le a trochamminoides rétegekből, azaz a felsőkréta és a paleogén határreégeiből. Minden új genusát 1–2 új faj képviseli. A felsőszenonba sorozott globotruncanás rétegekből nemcsak új genus, hanem új fajt sem ír le. (Formailag tekintve a leírások ellen sok kifogás emelhető.) (Nyilván nem a formai hiányosság, hanem az eltérő taxinómiai megítélés az oka annak, hogy az új genusok legtöbbjét LOEBLICH és TAPPAN a MOORE R. C.-től szerkesztett *Treatise on Invertebrate Paleontology C* részében (1964) ismét bevonták. A *Placentamina* a *Saccamina* SARS, 1869, a *Thalmanina* a *Lituotuba* RHUMBLER, 1895, míg a *Pleurostomelloides* a *Textularia* DEFRANCE, 1824 genus keretébe került. Megmaradt önálló genusként az *Uvigerinamina*, valamint a dachsteini mészkőből 1954-ben leírt *Triasina*. A Magyarhoni Földtani Társulat alapításának 100 éves jubileumára 1948-ban elnevezett *Centenarina* genus az említett szerzők a *Triplasia*-ba vonták be.)

Az Erdélyi Medence É-i felében végzett vizsgálatokkal KOCH Antallal megegyezően kimutatja, hogy a hídalmási rétegek legfelső részében a mikrofauna vagy igen szegény, vagy, ami még gyakoribb, a Foraminiferidák itt már teljesen hiányzanak, REICH Lajossal szemben a dési tufákat a mikrofauna alapján a középsőmiocén alája helyezi. (REICH L. a burdigaliba sorozta a dési dacittufát.) KOCH mezőségi rétegeiben anomalinás, anomalina nélküli gyér foraminiferás és partközeli tortonai fácies néven különböztet meg képződményeket. Ez utóbbival kapcsolatban a következőket olvashatjuk: „E lerakódás fekjét a dési tufa, míg fedőjét szürke laza, tufás homokkő képezi. Faunáját már 1941-es jelentésemben ismertettem. A csicsóhagymási foraminifera fauna 61 fajból áll s ha nem is éri el a gazdagabb lapugyi, bujturi, kosteji, letkési és nógrádszakáli faunákat, mégis, különösen a jellegzetes fajaival méltóan sorakozik ezek mellé. Ezek a jellegzetes badeni agyag és lajta mészkőből ismert formák mutatják, hogy kimondottan tortonikkal állunk szemben. Ennek viszont ellentmondana az a tény, hogy a hídalmási agyag és a dési tufa felett, tehát az alsó és középső miocén határához igen közel fekszik e parti lerakódás.” Ezek a mondatok olyan problémákra utalnak, amelyek véglegesen talán még ma sem jutottak megoldáshoz.

MAJZON László parányőslénytani munkássága a harmadidőszaki képződményeinket illetően az egész országra kiterjed: a Bakonytól a Bükk-hegységig kutat.

Így kerül sor idősebb képződmények vizsgálatára is: a dachsteini mészkőből származó, a *Peneroplidae* családba sorolt *Triasina* genusnak leírására is. Ennek típus-faja a *T. hantkeni*, amelynek egy alfaját, a *T. hantkeni elliptica*-t is leírja.

A Bükk-hegység újpaleozóikus Fusulinaceaeival kapcsolatban MAJZON László munkássága úttörő volt.

Nagy életműve a közel 1000 oldalas kézikönyve volt, amely 1966-ban az Akadémiai Kiadónál „Foraminifera-vizsgálatok” címen jelent meg.

Irodalomjegyzékében 89 nyomtatásban megjelent dolgozat és közel 50 kézirat szerepel.

MAJZON László is a század elején született, kevésbé szerencsés csillagkép jegyében élt nemzedék egyik képviselője volt. Azé a nemzedéke, amely 7 év-tized folyamán a sors ugyancsak sok ellentétes változását élte meg.

Amidőn 1973. nyár végén szabadságomról hazajöttem, nagy megdöbbenéssel értesültem arról, hogy a szaktársaink körében bekövetkezett sok váratlan és fájdalmas haláleset után MAJZON László hosszabb ideje kórházban fekszik. Néhány nap múlva lap érkezik tőle, látogassam meg, már csak azért is, mert kezelő orvosa, aki nagyon megnyerte bizalmát és szeretetét, nekem kedves fiatal barátom, szülői házához is nagyon meleg barátság fűz. Néhány nappal a lap érkezése után valóban föl is keresem őt. Orvos barátom, aki a látogatásomat követő napon megy szabadságra, teljes mértékben megnyugtat: „Néhány hét alatt tökéletesen rendbejön a Professor úr. Amíg itt fekszik, legalább jól ki is piheni magát.” Nagyon, a megszokottnál is sokkal melegebb volt ennek az utolsó találkozásunknak a hangja. Csak úgy ömlött ajkáról a szó: elgondolások, jövőbeli tervek. Nagyon sokat beszélt Társulatunk Tudománytörténeti Csoportja munkájáról s a Csoport jövőbeni terveiről. Nem hittem volna, hogy utoljára beszélgetünk. Alig néhány nap múlik el és mindezek az elgondolások már csak végrendelet-jellegűek. 1973. szeptember 19-én örökre lehunyt a szemét Dr. MAJZON László, a magyar mikropaleontológusok nesztora. Hamvai, amelyeket a gyászolóknak mélyen meghatott nagy sokasága kísért gyönyörű, koraőrszi napon a sírhoz, a pomázi temetőben nyugszanak.

Érdemeit a magyar foraminiferológiában munkássága, Társulatunkért végzett önfeláldozó tevékenységét a magyar geológusok kegyelete őrzi.

DR. MAJZON LÁSZLÓ SZAKIRODALMI MUNKÁSSÁGA

(saját összeállítás)

1. Földrajzi és csillagászati címszavak. (Gutenberg Nagy Lexikon A—F, 1—10. kötet, 1931—1932.)
2. Leányfalu és környéke harmadkori üledékeinek geológiai és paleontológiai leírása. (Doktori értekezés, Budapest, 1933.)
3. Budapest-környéki kattiai rétegek foraminiferái. (Földt. Int. Évi Jel. 1933—35-ről, II. 1939.)
4. Fúrólaboratóriumi foraminifera-vizsgálatok. (Földt. Int. Évi. Jel. 1933—35-ről, II. 1939.)
5. Helembai Duna-fenek fúrások. (Ibid. 1933—35-ről, IV. 1940.)
6. A nógrádszakáli torton tufás márga foraminiferái. (Földt. Int. Évk. XXXI. 1936.)
7. Rendellenes foraminifera-héjak. (Földt. Közl. LXVI. 1936.)
8. Bükkszék és környéke oligocén rétegeinek foraminiferákon alapuló szintézise. (Földt. Int. Évi Jel. 1936—38-ról, II. 1942.)
9. Újabb adatok Sósartyán és Szécsény vidékének oligocénkorú rétegeihez. (Földt. Int. Évi Jel. 1936—38-ról, II. 1942.)
10. Foraminifera-vizsgálatok a mélyfúrási laboratóriumban. (Földt. Int. Évi Jel. 1936—38-ról, IV. 1945.)
11. A láthatatlan koronatanúk. (Földt. Értesítő IV. 1939.)

12. Újabb adat Budapest földtani felépítéséhez. (Földt. Közl. LXIX. 1939.)
13. Oligocén és miocén foraminifera-faunák kiértékelése. (Beszámoló a Földt. Int. Vitaüléseinek Munkálatairól (1939) 1941.)
14. Előzetes jelentés Zirc és Bakonyesernye közötti terület földtani viszonyairól (Földt. Int. Évi Jel. 1939—40-ről, I. 1943.)
15. Técső, Neresznice közötti terület üledékeinek geológiai kora. (Ibid. 1939—40-ről, III. 1949.)
16. A mélyfúrási laboratórium foraminifera-vizsgálatai. (Ibid. 1939—40-ről, III. 1949.)
17. A bükkszéki mélyfúrások. (Földt. Int. Évk. XXX. 1940.)
18. A városliget II. sz. mélyfúrás. (Hidrológiai Közl. XX. 1941.)
19. Szamosújvár és Déstől keletre eső rétegek sztratigráfiája. (Földt. Int. Évi Jel. 1941—42-ről, II. 1950.)
20. Földtani megfigyelések Apahida, Kisiglód, Szék, Köteland és Kalyáni vám környékén. (Ibid. 1941—42-ről, II. 1950.)
21. Fúrólaboratóriumi foraminifera-vizsgálatok. (Földt. Int. Évi Jel. 1941—42-ről, 1953.)
22. FÖLDVÁRI A. és CSAJÁGHY G.-ral: A lágymányosi Postás Kórház vízföldtani viszonyai. (Ibid. 1941—42-ről, 1953.)
23. SÁRLÓ K. és SZALAI T.-ral: Az Erzsébet Sósfürdő artézi kútja. (Ibid. 1941—42-ről, 1953.)
24. Adatok a délszlovákiai, dunamenti katti-rétegek faunájához. (Földt. Int. Évi Jel. 1941—42-ről, 1953.)
25. Vizsgálatok a mikropaleontológiai laboratóriumban. (Ibid. 1941—42-ről, 1953.)
26. Újabb adatok az egi oligocén-rétegek faunájához és a paleogén-neogén határkérdés. (Földt. Közl. LXXII. 1942.)
27. A foraminiferák és szerepük a rétegtanban. (Term.-Tud. Közl. 75. pótfüzet, 1943.)
28. Várpalotai felsőmediterrán foraminiferák. (Beszámoló a Földt. Int. Vitaüléseinek Munkálatairól 1943. 3. füzet.)
29. Adatok egyes kárpátaljai flis-rétegekhez, tekintettel a Globotruncanákra. (Földt. Int. Évk. XXXVII. 1. füz. 1943.)
30. Magyarlapos és Dész közötti terület geológiai viszonyai. (Földt. Int. Évi Jel. 1943-ról, II. 1951.)
31. Felsőderna és Bodonos környéki kutatófúrások. (Ibid. 1943-ról II. 1951.)
32. Állami mélyfúrásaink Északerdélyben. (Ibid. 1943-ról, II. 1950.)
33. A fúrólaboratórium mikrofaunisztikai vizsgálatai. (Földt. Int. Évi. Jel. 1943-ról, 1953.)
34. Az Erdélyi-medence északi felének sztratigráfiája mikrofaunisztikai vizsgálatok alapján. (Beszámoló a Földt. Int. Vitaüléseinek Munkálatairól 1944. I. füzet.)
35. A Clavulina szabófi HANTKEN előfordulása Északerdélyben (Ibid. 1944. 4. füzet.)
36. Előzetes földtani jelentés a Visegrád és Szentendre közötti területről. (Földt. Int. Évi Jel. 1944-ről, 1952.)
37. A mélyfúrások rétegmintáinak mikrofaunisztikai vizsgálata. (Ibid. 1944-ről, 1952.)
38. Bükkszék környékén javasolt fúrásponatok. (Ibid. 1945—1947-ről, II. 1951.)
39. Fúrólaboratóriumi rétegminta-vizsgálatok. (Ibid. 1945—47-ről, II. 1951.)
40. Elsőtítkári beszámoló a Magyar Földtani Társulatban 1945-ről, (Földt. Közl. LXXV. — LXXXVI. 1947.)
41. REICH L.-sal: A szamosmenti (csicsóhegyi) erupciós vonulat és az Erdélyi-medence tufánai genetikai kapcsolata. (Földt. Közl. LXXV—LXXXVI. 1947.)
42. Újabb adatok Szilvásvárad és Csernely közötti terület geológiájához. (Földt. Int. Évi Jel. 1945—47-ről, II. 1951.)
43. Adatok Parád és Fedémes környékének rétegtanához. (Ibid. 1945—47-ről, II. 1951.)
44. A mélyfúrások rétegmintáinak vizsgálata. (Ibid. 1945—47-ről. II. 1951.)
45. Elsőtítkári beszámoló 1946-ról a Magyar Földtani Társulatban. (Földt. Közl. LXXVII. 1948.)
46. Szentgál és Herend környékének földtani viszonyai. (Földt. Int. Évi Jel. 1945—47-ről, II. 1951.)
47. Foraminifera-vizsgálatok a mélyfúrási laboratóriumban. (Ibid. 1945—47-ről, II. 1951.)
48. HEGEDŰS Gy.-val: Sósartány II. sz. fúrás eredménye. (Jövedéki Mélykutat. 1947—48. évi Munkálatai, 1948.)
49. Centenaria nov. gen. és Cassidulina vitálsi nov. sp. a budai alsórupéli rétegekből. (Földt. Közl. LXXVIII. 1948.)
50. Újabb bükkszéki mélyfúrások. (Földt. Int. Évk. XXXVII. 3. füz. 1948.)
51. HEGEDŰS Gy.-val: Rétegminták vizsgálata a fúrólaboratóriumban. (Földt. Int. Évi Jel. 1948-ról, 1952.)

52. Adatok Romhány és Ipolyszög környékének földtanához. (Földt. Int. Évi Jel. 1948-ról, 1952.)
53. HEGEDŰS Gy.-val: A mélyfúrási laboratórium 1949. évi vizsgálatai. (Ibid. 1949-ről, 1952.)
54. Újabb őslénytani adatok Ipolytarnóceről. (Földt. Közl. LXXX. 1950.)
55. Egyéb ásványi nyersanyagaink. (Magy. Tud. Akadémia Műszaki Tud. Oszt. Közlem. 1951.)
56. Foraminifera-fáciesek és rétegtani jelentőségük az olajkutatásban. (Földt. Közl. LXXXIII. 1953.)
57. Mikropaleontológiai adatok a dachsteini mészkő foraminifera faunájához. (Földt. Közl. LXXXIV. 1954.)
58. Contributions to the stratigraphy of the Dachstein limestone. (Acta Geologica, II. 1954.)
59. A Bükkhegység paleozoos Foraminiferái. (Földt. Közl. LXXXV. 1955.)
60. Paleozoic Foraminifera of the Bükk Mountains. (Acta Geologica, III. 1955.)
61. A kőolajfúrások újabb rétegtani eredményei. (Földt. Közl. LXXXVI. 1956.)
62. FRANZENAU Á.-nal: New and interesting Foraminifera Species. (Annales Musei Nat. Hung. ser. nov. VII. 1956.)
63. TOKODY L.-val: Zum Gedenken an Ágoston FRANZENAU aus Anlass der hundertsten Wiederkehr seines Geburtstages. (Annales Musei Nat. Hung. Ser. nov. VII. 1956.)
64. A jugoszláviai „sotzka” rétegek kora (Földt. Közl. LXXXVIII. 1958.)
65. Adatok a Budapest környéki medencereszek rétegsorához. (Földt. Közl. LXXXIX. 1959.) CSONGRÁDI B.-né és KÖVÁRY J.-fel.
66. Felkért hozzászólás KRETZOI M. „Életföldtani vizsgálatok módszertani jelentősége és eddigi eredményei” című a MTA nagygyűlésén elhangzott előadásához. (Műsz. Tud. Oszt. Közlem. XXIII. 3–4. sz. 1949.)
67. Magyarországi paleogén foraminifera — szintek. (Földt. Közl. XC. 1960.)
68. A magyarországi Hantkeninák. (Földt. Közl. XC. 1960.)
69. Az észak-magyarországi oligocén rétegtani tagolódása foraminifera-tanulmányok alapján. (Ibid. 91. 1961.)
70. A magyarországi globotruncanás rétegek. (Földt. Int. Évk. XLIX. 3. füz. 1961.)
71. Megjegyzések dr. Csepregyhnyé MEZNERICS ILONA „A katti-akvitáni kérdés tudománytörténeti megvilágításában” című cikkéhez. (Földt. Közl. 92. 1962.)
72. The Paleogene Foraminifera horizons of Hungary. (Acta Geol. VII. 1962.)
73. HANTKEN Miksa emlékezete: (Földt. Közl. 92, 1962.)
74. HANTKEN Miksa „Clavulina Szabó rétegek faunája” című művének nevezéktani módosítása. (Földt. Közl. 92. 1962.)
75. HANTKEN Miksa Emlékérem ügyrendje. (Földt. Közl. 92. p. 364. 1962.)
76. Az őslénytan szerepe és jelentősége a szénhidrogén-kutatásban. (Bányászati lapok, 96. p. 671. 1963. CSIKY G.-ral.)
77. Die Rolle und Bedeutung der Paläontologie in der Kohlenwasserstoff-Erkundung. Wissenschaftliche Tagung für Erdölbergbau, I. Vortrage der Jubiläumkonferenz anlässlich des 25-jährigen ungarischen Erdölbergbaus. 1963. p. 158. CSIKY G.-ral.
78. Foraminifera-házak vegyi összetétele. (Földt. Közl. 94. 1964.)
79. Stratigraphic range of planctonic Foraminifera in Hungary. (Acta Geologica, VIII. 1964.)
80. Protozoa A–C címszavak. (Term. tud. Lexikon. 1. köt. 1964.)
81. A foraminiferák korrelációs értéke. (Földt. Közl. 95. 4. 1965.)
82. A hazai mikropaleontológiai vizsgálatok helyzete és feladata. (MTA X. Oszt. Közlem. 3. 1969.)
83. Foraminifera-vizsgálatok (Akad. Kiadó 1966. pp. 1–939.)
84. Vannak-e alsómiocén rétegek a Szentendre-Visegrádi hegységben? (Földt. Közl. 100. 379–381. 1970.)
85. Megemlékezés HANTKEN Miksa halálának 75. évfordulójáról (Földt. Közl. 100. 96–97. 1970.)
86. Adatok a magyarországi Clavulinoides fajokhoz. (Földt. Közl. 102. 109–121 1972.)
87. Százötven éve született HANTKEN Miksa (1821–1971) (Földt. Közl. 102. 236–240, 1972.)
88. A hazai mikropaleontológiai kutatások fejlődéstörténete. (Őslénytani Viták.)
89. A két Kubinyi és a Földtani Társulat. Földt. Közl. 104/2.